

TRABALLO TUTELADO AII GRAO EN ENXEÑARÍA INFORMÁTICA MENCIÓN EN ENXEÑARÍA DE COMPUTADORES

Guía de instalación de Elastiflow

Estudante 1: Mauro de los Santos Nodar

Estudante 2: Juan González Iglesias

A Coruña, abril de 2020.

Índice Xeral

1									
2									
3	Instalación e Configuración								
	3.1 ElasticSearch								
	3.2	Logstash	6						
		3.2.1 JVM Heap	6						
		3.2.2 Instalar e Actualizar os plugins de Logstash	7						
		3.2.3 Copiar os arquivos do Git de Elastiflow ao path de configuración de							
		Logstash	7						
		3.2.4 Configuración das variables de entorno	7						
		3.2.5 Engadir o pipeline de Elastiflow	7						
		3.2.6 Configurando a entrada (<i>inputs</i>) a Logstash	8						
		3.2.7 Configurando a saída (<i>output</i>) de Logstash	8						
	3.3	Kibana	9						
	3.4	Últimos pasos	10						
4	Con	ifiguración dos Exportadores	13						
	4.1	Instalación	13						
	4.2	Tshark	13						
	4.3	Softflowd	14						
	4.4	Yaf	14						
5	Visualización dos datos								
6	Conclusións								
A	Posi	ibles erros	23						

		İndice Xeral
В	Próximos pasos	25
Bi	ibliografía	27

Índice de Figuras

3.1	Comprobación da execución correcta de ElasticSearch	6
3.2	Configuración de parámetros en Kibana (1)	9
3.3	Configuración de parámetros en Kibana (2)	10
3.4	Comprobación dos portos de Elastiflow (1)	10
3.5	Comprobación dos portos de Elastiflow (2)	10
3.6	Comprobación dos portos de Elastiflow (3)	11
5.1	Discover Kibana	15
5.2	Packet example Kibana	16
5.3	Dashboard flows	17
5.4	Dashboard overview	17
5.5	Dashboard traffic	17
5.6	Dashboard geoip	18
5.7	Dashboard Flow Records	18
B.1	Configuración DNS	25
B.2	Configuración da Application Identification	26

Contextualización

Expónse no seguinte documento unha guía completa para a instalación e configuración de *Elastiflow*, ferramenta que proporciona recopilación e visualización de datos de fluxo de rede (admitindo *Netflow*, *sFlow e IPFIX*) utilizando o coñecido *Elastic Stack*. *ELK Stack* incorpora as ferramentas *Elasticsearch* o cal é un motor de búsqueda, *Logstash* que é un pipeline encargado do procesamento dos datos e *Kibana* que permite aos usuarios visualizar e analizar os datos obtidos.

Toda a guía foi probada nunha máquina virtual sobre VirtualBox 6.0.12, cun **Kali Linux 2019.3**, con 4 GB de RAM, 2 procesadores e 50 GB de disco.

Ao non dispor dun *firewall* físico empregamos un **exportador** para xerar os fluxos de tráfico que recibirá o noso colector a partir dun arquivo *.pcap*. Desta maneira simulamos o comportamento dun *firewall/router*.

Pasos previos

Os pasos previos antes de comezar ca instalación e configuración de *Elastiflow* consisten principalmente en:

- Comprobación dos requisitos de instalación, que podemos ver nas seguintes *URLs*:
 - Compatibilidade con *Elastic Stack* en [1]
 - Compatibilidade cos diferentes **Sistemas Operativos** en [2]
 - Compatilibidade co **JDK** en [3]
- Clonado do repositorio Git do proxecto de Elastiflow en [1]

Instalación e Configuración

Primeiro de todo, instalaremos e configuraremos adecuadamente as ferramentas usadas por *Elastiflow*, as cales son *ElasticSearch*, *Logstash* e *Kibana*, é dicir, o chamado entorno **ELK**.

3.1 ElasticSearch

Executamos os seguintes comandos para a descarga e instalación, no noso caso, da versión **7.6.1**:

```
#curl -L -O https://artifacts.elastic.co/downloads/elasticsearch/elasticsearch-X.Y.Z-amd64.deb

#dpkg -i elasticsearch-X.Y.Z-amd64.deb
```

E o seguinte para a posta en marcha:

```
#systemctl start elasticsearch
```

Despois desto, para configuralo correctamente engadiremos dous parámetros ao final do ficheiro /etc/elasticsearch/elasticsearch.yml:

```
indices.query.bool.max_clause_count: 8192
search.max_buckets: 100000
```

Por último, comprobaremos que a ferramenta se está executando da forma correcta facendo unha petición a *localhost* ao porto no que está correndo, neste caso, o 9200:

```
#curl http://127.0.0.1:9200
```

Se a salida é da forma seguinte, quere decir que *ElasticSearch* está operativo da forma correcta:

```
root@kali:~# curl 127.0.0.1:9200
{
    "name" : "kali",
    "cluster_name" : "elasticsearch",
    "cluster_uuid" : "KRxJtzbKS4iEz2zUkxL6wg",
    "version" : {
        "number" : "7.4.2",
        "build_flavor" : "default",
        "build_type" : "deb",
        "build_hash" : "2f90bbf7b93631e52bafb59b3b049cb44ec25e96",
        "build_date" : "2019-10-28T20:40:44.881551Z",
        "build_snapshot" : false,
        "lucene_version" : "8.2.0",
        "minimum_wire_compatibility_version" : "6.8.0",
        "minimum_index_compatibility_version" : "6.0.0-beta1"
    },
    "tagline" : "You Know, for Search"
}
```

Figura 3.1: Comprobación da execución correcta de ElasticSearch

3.2 Logstash

Executamos os seguintes comandos para a descarga e instalación, no noso caso, da versión **7.6.1**:

```
#curl -L -O https://artifacts.elastic.co/downloads/logstash/
logstash-X.Y.Z.deb

#dpkg -i logstash-X.Y.Z.deb
```

Despois disto, imos configuralo da forma correcta para *Elastiflow*.

3.2.1 JVM Heap

No ficheiro /etc/logstash/jvm.options cambiaremos o primeiro dos parámetros, cuxo valor predeterminado adoita ser -Xms2g, -Xmx2g por:

```
-Xms4g
-Xmx4g
```

3.2.2 Instalar e Actualizar os plugins de Logstash

Para esto, dende o directorio /usr/share/logstash/bin, executamos:

```
#./logstash-plugin install logstash-codec-sflow
#./logstash-plugin update logstash-input-udp
#./logstash-plugin update logstash-input-tcp
#./logstash-plugin update logstash-filter-dns
#./logstash-plugin update logstash-filter-geoip
#./logstash-plugin update logstash-filter-translate
```

3.2.3 Copiar os arquivos do Git de Elastiflow ao path de configuración de Logstash

Para esto, copiaremos a carpeta *elastiflow/logstash/elastiflow* do Git ao directorio /**etc/-logstash/**:

```
#cp -r elastiflow/logstash/elastiflow /etc/logstash/
```

3.2.4 Configuración das variables de entorno

Xa que toda a configuración de **Elastiflow** funciona con variables de entorno, imos copiar as que *Git* nos trae por defecto na carpeta **profile.d**, no ficheiro **elastiflow.sh** ao directorio /etc/systemd/system/logstash.service.d/ como elastflow.conf:

```
#mkdir /etc/systemd/system/logstash.service.d

#cp profile.d/elastiflow.sh

/etc/systemd/system/logstash.service.d/elastiflow.conf
```

3.2.5 Engadir o pipeline de Elastiflow

Por defecto, no ficheiro /etc/logstash/pipelines.yml, aparécenos un só *pipeline*, chamado *main*, referenciando aos ficheiros de configuración por defecto. Xa que non o imos usar, comentamos as liñas que aparecen e engadimos a continuación as seguintes:

```
#- pipeline.id: main
# path.config: "/etc/logstash/conf.d/*.conf"

- pipeline.id: elastiflow
path.config: "/etc/logstash/elastiflow/conf.d/*.conf"
```

Á parte, no ficheiro /etc/logstash/logstash.yml, cambiaremos o campo pipeline.id por elastiflow, ou ben polo nome que lle decidiramos poñer ao pipeline engadido anteriormente, á vez que comentamos o id de main, que previamente tamén comentamos no ficheiro pipelines.yml.

```
#pipeline.id: main
pipeline.id: elastiflow
```

3.2.6 Configurando a entrada (inputs) a Logstash

Simplemente deixaremos todo por defecto, a menos que queiramos activar a recepción de tráfico referente a **IPv6**, que teremos que comentar os arquivos .disabled do directorio /etc/logstash/elastiflow/conf.d

Como extra, para mellorar o rendemento, cambiaremos as variables de entorno tanto de workers como de queue_size, incrementándoas respectivamente de 2 a 4 e de 2000 a 4096. Isto facémolo editanto o ficheiro /etc/systemd/system/logstash.service.d/elastiflow.conf ou individualmente cada ficheiro de configuración en /etc/logstash/elastiflow/conf.d, tanto o de Netflow, como o de sFlow e IPFIX.

3.2.7 Configurando a saída (output) de Logstash

Deixaremos os valores por defecto, xa que son a dirección e o porto onde está correndo **Elasticsearch**. Engadir, que se queremos usar un *cluster* de nodos de *Elasticsearch* en vez de un só, deberiamos cambiarlle o nome aos seguintes arquivos no directorio /etc/logstash/e-lastiflow/conf.d:

```
#mv 30_output_10_single.logstash.conf
30_output_10_single.logstash.conf.disabled
#mv 30_output_20_multi.logstash.conf
30_output_20_multi.logstash.conf.disabled
```

Esto é recomendable cando nos movamos en cifras maiores a 2500 flows/sec.

Por último, poremos en marcha *Logstash*, executando no directorio /**usr/share/logstash/-bin** o seguinte comando:

```
#./logstash --path.settings /etc/logstash --config.reload.automatic
```

Indicámoslle o *path* onde se atopan todos os ficheiros de configuración editados previamente, así como a opción de que se recargue automaticamente cando a configuración sexa modificada, para evitar ter que reiniciar o servicio.

3.3 Kibana

Para a súa instalación executaremos os seguintes comandos, usaremos a versión 7.6.1:

```
#curl -L -O https://artifacts.elastic.co/downloads/kibana/kibana-X.Y.Z-linux-x86_64.tar.gz

#tar xzvf kibana-X.Y.Z-linux-x86_64.tar.gz
```

Para activar Kibana, bastará con executar o seguinte comando dende o directorio **kibana-7.6.1-linux-x86_64**:

```
#./bin/kibana
```

Como punto extra comentar que se estamos executando este servicio dende *root*, deberemos indicarlle o *flag* **–allow-root**.

En canto á configuración de *Kibana*, levarémola a cabo dende a súa interfaz gráfica. Polo que despois de executar os comandos anteriores, accederemos á dirección *http://localhost:5601* dende un navegador (*Firefox*, no noso caso) e procederemos ao seguinte:

• Importación das plantillas: Dende *Management*, *Saved Objects*, *clickaremos* en *Import*, e importaremos o arquivo do *Git* elastiflow.kibana.<version>.json, contido na carpeta *kibana*.

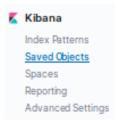

Figura 3.2: Configuración de parámetros en Kibana (1)

• Configuración de parámetros: Dende *Management*, *Advanced Settings*, procederemos a verificar que os seguintes tres parámetros teñen os valores indicados:

Advanced Setting	Value	Why make the change?
doc_table:highlight	false	There is a pretty big query performance penalty that comes with using the highlighting feature. As it isn't very useful for this use-case, it is better to just trun it off.
filters:pinnedByDefault	true	Pinning a filter will it allow it to persist when you are changing dashbaords. This is very useful when drill-down into something of interest and you want to change dashboards for a different perspective of the same data. This is the first setting I change whenever I am working with Kibana.
state:storeInSessionStorage	true	Kibana URLs can get pretty large. Especially when working with Vega visualizations. This will likely result in error messages for users of Internet Explorer. Using in-session storage will fix this issue for these users.

Figura 3.3: Configuración de parámetros en Kibana (2)

3.4 Últimos pasos

Unha vez feito esto, temos o entorno **ELK** instalado, ben configurado e operativo. **Logstash** está correndo e escoitando nos portos 2055, 6343 e 4739 (de **Netflow**, **sFlow** e **IPFIX** respectivamente). Cando reciba os datos de entrada (*inputs*), reenviarallos a **ElasticSearch** (é dicir, éste será o *output* de *Logstash*), o cal está escoitando na dirección *localhost:9200*. Por último, **ElasticSearch** enviará os datos procesados e listos pasa ser visualizados de forma correcta a **Kibana**, o cal está correndo e escoitando na dirección *localhost:5601*.

É boa práctica antes de seguir con esta guía, comprobar co comando *lsof -ni* que temos todos os portos mencionados anteriormente escoitando como podemos ver nas seguintes imaxes:

java	28611	root	95u	IPv4	967809	0t0	UDP *:2055
java	28611	root	96u	IPv4	967179	0t0	UDP *:4739
java	28611	root	97u	IPv4	967180	0t0	UDP *:6343

Figura 3.4: Comprobación dos portos de Elastiflow (1)

Figura 3.5: Comprobación dos portos de Elastiflow (2)

java 8180 elasticsearch 220u IPv6 62849 0t0 TCP 127.0.0.1:9200 (LISTEN)

Figura 3.6: Comprobación dos portos de Elastiflow (3)

Agora ben, o seguinte será enviar os paquetes de datos a través dun exportador.

Configuración dos Exportadores

Neste capítulo procederase á configuración e execución do exportador así como a obtención dun arquivo .pcap con distinto tipo de tráfico xerado.

Eliximos dúas ferramentas como exportadores, a primeira é **softflowd** para *NetFlow* e a segunda é **yaf** para *IPFIX*.

Por outra banda para capturar paquetes da rede utilizamos a ferramenta *tshark*.

4.1 Instalación

Para instalar o exportador **softflowd** e o *sniffer* **tshark** bastará con acudir aos repositorios no noso *Kali* da seguinte maneira:

```
# apt-get install softflowd
2 # apt-get install tshark
```

Para instalar **yaf** bastará con descargar o ficheiro *.tar.gz* da páxina web oficial [11] da versión que nos elixamos, no noso caso a **2.10.0**. Una vez descargado, descomprimímolo e executamos o instalador.

4.2 Tshark

Eleximos capturar a nosa propia rede durante un longo período de tempo co fin de obter un elevado número de paquetes de distintas tipoloxias, para iso só fixo falta executar o seguinte comando e gardar os resultados nun arquivo específico:

```
# tshark -i eth0 -w arquivo.pcap
```

4.3 Softflowd

A utilización deste analizador e exportador de tráfico de rede é moi sinxela. Para a posta en marcha executamos o seguinte comando, onde lle estamos dicindo que envíe á IP e ao porto indicados tras o flag - \mathbf{n} , o tráfico capturado no arquivo tras o flag - \mathbf{r} :

```
# softflowd -n 127.0.0.1:2055 -r arquivo.pcap
```

Tamén temos a opción de exportar directamente a nosa tarxeta de rede, para iso executariamos, onde tras o *flag* -i indicariamos a interfaz de rede a enviar:

```
# softflowd -i eth0 -n 127.0.0.1:2055
```

4.4 Yaf

Para empezar a exportar paquetes dun ficheiro .pcap executamos o seguinte comando:

```
# yaf --uniflow --in arquivo.pcap --out 127.0.0.1 --ipfix-port 2055 --ipfix udp
```

Visualización dos datos

Para visualizar os datos obtidos vamos a empregar a interfaz gráfica *kibana* que nos vai permitir recoller, organizar e prepapar os distintos datos para fins analíticos.

Dentro da sua interfaz gráfica podemos encontrar o apartado **Discover** o cal vainos permitir examinar, filtrar e buscar rexistros nun intervalo específico. Vainos amosar una pantalla semellante á seguinte [fig:5.1].

Figura 5.1: Discover Kibana

Como podemos ver aparecenos unha *Search Bar* para buscar campos específicos ou mensaxes completos, tamén un *Time Filter* para filtrar rexistros en base a intervalos de tempo e un *Date Histogram* que é un gráfico de barras que por defecto mostra o reconto de todos os rexistros en función do tempo.

Se facemos *click* nun paquete amosaranos a información asociada a este en forma de táboa ou en formato *JSON* (fig:5.2).

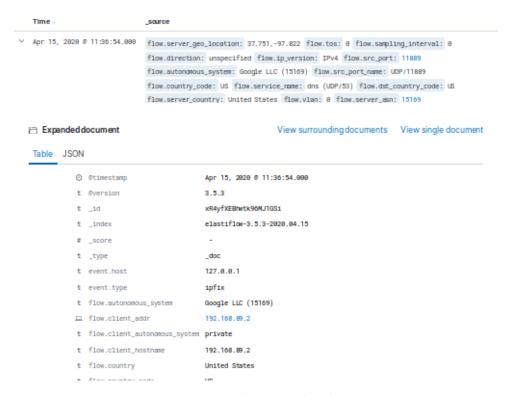

Figura 5.2: Packet example Kibana

A seguinte seccion que imos ver é a de **Dashboard**, na cal vamos a poder visualizar distintos tipos de gráficas e cuadros de mando. Temos a opción de utilizar as propias de *ElastiFlow* ou crear as nosas personalizadas. Dentro das primeiras podemos atopar múltiples opcións, algunhas delas son as seguintes:

• O *dashboard Flows* amósanos o intercambio de información entre os distintos clientes e os respectivos servidores [fig:5.3].

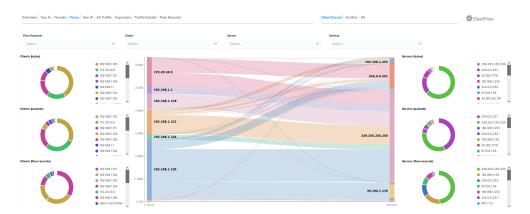

Figura 5.3: Dashboard flows

• O seguinte é o *Overview* o cal nos da unha información xeral clasificada en varias táboas e gráficas de todos os datos analizados [fig:5.4].

Figura 5.4: Dashboard overview

• O dashboard Traffic amósanos o tráfico producido entre os clientes e os servidores organizados nun cronograma de tempo [fig:5.5].

Figura 5.5: Dashboard traffic

• Grazas ao *dashboard GeoIp* podemos ver a localización xeográfica de todos os clientes e servidores [fig:5.6].

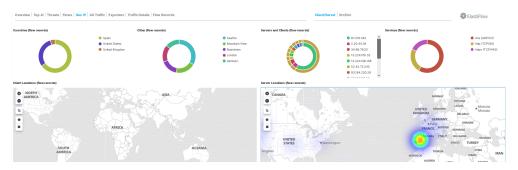

Figura 5.6: Dashboard geoip

• Por último podemos ver un exemplo do *dashboard Flow Records* o cal se asemella a sección *Discover* [fig:5.7].

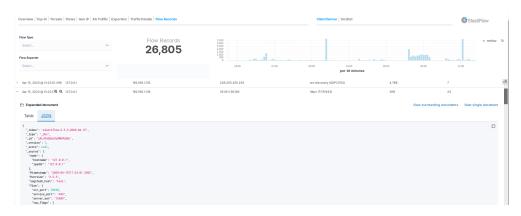

Figura 5.7: Dashboard Flow Records

 A parte destas plantillas, quizais as máis xerais ou importantes, temos máis dashboards onde afondar e ver máis información da rede recolectada, así como tamén temos a opción de crear as nosas propias gráficas e táboas na sección Visualize.

Conclusións

A instalación e posta en marcha de *Elastic Stack* e *Elastiflow*, aínda que longa, é bastante sinxela e fácil de realizar, e máis con esta guía. Unha vez levantada a infraestrutura, esta dános a posibilidade de analizar todo o tráfico da nosa rede e sacar conclusións e información acerca desta, a un costo moi baixo e cun detalle moi grande, polo que pode ser unha solución totalmente viable para o mundo real, o que sumado á súa enorme escalabilidade (que fai que poida ser adaptada a todo tipo de infraestrutra ou necesidade), fai deste *framework* unha solución para monitorización de rede totalmente recomendable.

Cabe destacar a falta nesta prática dun *firewall* ou *router* para poder parecerse máis ao funcionamento que tería na vida real, pero a falta de este equipo físico levounos a necesidade de buscar outras alternativas, neste caso o uso de *.pcaps* e **exportadores**.

Apéndices

Apéndice A

Posibles erros

Expóñense a continuación, erros obtidos durante a aplicación desta guía e as súas correspondentes solucións:

- 1. Erro nos paths: Dependendo da distro ou do sistema operativo que usemos, certos directorios poden cambiar, polo que se se atopan problemas para a execución de certos comandos, no ficheiro de configuración de Logstash, startup.options, veñen indicados os paths aos que referencia a ferramenta.
- 2. Erro do estilo: Error: Request Timeout debido a intentar correr Kibana antes de que Logstash e Elasticsearch estén plenamente operativos: Deberánse respetar as ordes de instalación e execución propostas na guía, sendo estas sempre da forma que Logstash e Elasticsearch son previos a Kibana, non iniciando nunca un servicio antes de que o anterior esté 100% operativo.
- 3. Erro do estilo: Logstash could not be started because there is already another instance: Isto ocorre, como ben di o erro, cando varias instancias de Logstash están correndo de forma simultánea. Adoita pasar cando executamos de forma manual Logstash (forma explicada nesta guía, dende /usr/share/logstash/bin) cando está correndo o servicio. Para solucionar esto, bastará con facer un stop e un disable do servicio logstash.service antes de executar Logstash de forma manual.
- 4. Tempo de espera: A posta en marcha do entorno é lenta, polo que hai que ter paciencia e deixar que as diferentes ferramentas carguen e comecen a funcionar. Este aspecto acentúase en *Logstash* onde poden chegar a facer falta **10 minutos** e un bo número de *warnings* verbosos até que comeza a executarse con normalidade.

- 5. Erro de versión: Durante a realización deste manual tivemos que cambiar de versión do entorno de *ELK* pois dábanos erros no proceso de escoita dos portos. Empezamos coa versión 7.4.1 pero tivemos que actualizar a versión á 7.6.1, probando tamén a 7.3.1 e vendo que funcionaba en ambas correctamente.
- 6. Proceso de **Logstash killed** repentinamente. Esto adoita deberse aos altos requisitos de memoria necesarios para o despliegue. Con menos de 4 GB de RAM e 2 procesadores, pode ser que non sexa suficiente e ocorran este tipo de erros. A solución é sinxela, dotar de máis capacidades á máquina onde desplegamos *Elastiflow*.

Apéndice B

Próximos pasos

Propóñense a continuación unha serie de pasos **opcionais** a realizar unha vez teñamos **Elastiflow** operativo, co fin de mellorar as súas funcionalidades. As seguintes medidas foron abordadas dunha forma eminentemente teórica, sen chegar a corroborar o seu funcionamento dun xeito práctico.

1. Activar o **DNS**: Aínda que en versións anteriores era recomendable ter desactivada esta opción por cuestións de rendemento, a partir da version **3.0.8** do filtro *DNS*, mellórase o mecanismo de caché, tanto de peticións erróneas como correctas habilitando así a utilización de *DNS* sen ter un impacto notable no rendemento da ferramenta.

O importante nesta opción é ter unha configuración correcta da caché, aumentando o volume desta para as peticións fallidas (xa que a maioría serán *DNS timeouts*).

Para levar a cabo esto, bastará con modificar unha serie de variables de entorno como son a activación do *DNS* (*IP2HOST*), cuxos valores poden ser *false*, *true*, *exporters* ou *endpoints*, o **servidor** *DNS* ao que facerlle as consultas e os tempos de **caching** e **TTLs**.

No ficheiro /etc/systemd/system/logstash.service.d/elastiflow.conf podemos modificalas:

```
# Name resolution option
Environment="ELASTIFLOW_RESOLVE_IP2HOST=true"
Environment="ELASTIFLOW_NAMESERVER=8.8.8.8"
Environment="ELASTIFLOW_DNS_HIT_CACHE_SIZE=25000"
Environment="ELASTIFLOW_DNS_HIT_CACHE_TTL=900"
Environment="ELASTIFLOW_DNS_FAILED_CACHE_SIZE=75000"
Environment="ELASTIFLOW_DNS_FAILED_CACHE_TTL=3600"
```

Figura B.1: Configuración DNS

2. Configurar a *application identification*: Para enriquecer a información, *Netflow* permítenos indicar os dispositivos específicos onde é recollida: Neste momento, *Elastiflow* só ten soporte para dispositivos fortinet ou cisco, polo que xunto á dirección do mesmo indicarémosllo no ficheiro /etc/logstash/elastiflow/dictionaries/app_id.srctype.yml:

```
# DO NOT DELETE these two entries unless you have added your own entries. "192.0.2.1": "cisco_nbar2"
"192.0.2.2": "fortinet"
"192.168.3.1": "fortinet"
```

Figura B.2: Configuración da Application Identification

- 3. Securizar ElasticSearch: Se usamos a versión OpenSource de ElasticSearch (como é o caso), ignoraráse o usuario e contrasinal por defecto, polo que se poderán deixar sen modificar xa que non serán usados. Se activamos as variables de entorno ELAS-TIFLOW_ES_SSL_ENABLE e ELASTIFLOW_ES_SSL_VERIFY, necesitaremos descomentar a opción cacert no output de Elasticsearch (/etc/logstash/elastiflow/conf.d/30_output_*) e engadir o path ao certificado que usemos.
- 4. Poderiase incluír o uso dun exportador para o tráfico *sFlow*, xa que foi o protocolo de fluxo de rede que quedou por *testear*.

Bibliografía

- [1] "Manual de instalación de elastiflow", https://github.com/robcowart/elastiflow/blob/master/INSTALL.md/.
- [2] "Requisitos de sistema operativo", https://www.elastic.co/es/support/matrix.
- [3] "Requisitos de jdk", https://www.elastic.co/es/support/matrix# matrix_jvm.
- [4] "Repositorio oficial elastiflow", https://github.com/robcowart/elastiflow/.
- [5] "Instalación do entorno elk", https://www.elastic.co/guide/en/elastic-stack-get-started/7.4/get-started-elastic-stack. html#install-kibana.
- [6] "Configuración de sflow", https://kb.fortinet.com/kb/documentLink. do?externalID=FD32024.
- [7] "Configuración de sflow (2)", https://support.auvik.com/hc/en-us/articles/211530826-How-to-enable-flow-on-your-Fortinet-Fortigate-fire
- [8] "Configuración de netflow", https://kb.fortinet.com/kb/documentLink.do?externalID=FD36460.
- [9] "Parseando logs con logstash", https://www.elastic.co/guide/en/logstash/current/advanced-pipeline.html.
- [10] "Manual de softflowd", http://manpages.ubuntu.com/manpages/bionic/man8/softflowd.8.html.
- [11] "Repositorio Yaf", https://tools.netsa.cert.org/yaf/download.html.